

การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน The Private Nursing Education Institutes Management in the Disruptive Innovation Era

¹ปณณิภัส อริยะปรานต์ ²ประเสริฐ อินทร์รักษ์

¹Ponnipass Ariyaprana ²Prasert Intarak

¹²ภาควิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹² Department of Educational Administration,
Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding Author, Email: ariyarana_p@su.ac.th

Received November 20, 2023; Revised June 23, 2024; Accepted: June 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอนาคตภาพการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลในยุคนวัตกรรมพลิกผัน โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต แบบ EDFR ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน มี 9 ด้าน 67 ประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พลิกผัน มี 8 ประเด็น 2) ด้านการส่งเสริมสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับนวัตกรรมที่พลิกผัน มี 8 ประเด็น 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ก้าวทันเทคโนโลยีในสายวิชาชีพ มี 8 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ 8 ประเด็น 5) ด้านการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย มี 8 ประเด็น 6) ด้านการออกแบบหลักสูตรที่ทันยุคการเปลี่ยนแปลง มี 8 ประเด็น 7) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางการพยาบาลศาสตร์ มี 8 ประเด็น 8) ด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการพยาบาล มี 6 ประเด็น และ 9) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาล มี 5 ประเด็น

คำสำคัญ: การบริหาร; สถานศึกษา; ยุคนวัตกรรมพลิกผัน

Abstract

The purpose of this research was to discover the scenario of the private nursing education institutes management in the disruptive innovation era under private higher education institution by using Ethnographic Delphi Futures Research techniques. The research used purposive sampling for selecting 19 experts. The

research instruments were unstructured interview and questionnaire. The data was analyzed by median, mode, interquartile range and content analysis. The findings of this research were as follows: The scenario of the private nursing education institutes management in the disruptive innovation era under private higher education institution composed of 9 aspects, 67 Issues. Those expect were as follows. 1) Strategic setting accordance with disruptive technology, 8 Issues, 2) Encouraging learning beyond disruptive innovation, 8 Issues, 3) Enhancing personnel development based on technology career path, 8 Issues, 4) Skills development and career path ethics, 8 Issues, 5) Supporting to use new innovation media, 8 Issues, 6) Curriculum designing beyond disruptive era, 8 Issues, 7) Nursing networking formulate, 8 Issues, 8) Research and nursing innovation development, 6 Issues. And 9) Budgeting or developing nursing innovation, 5 Issues.

Keywords: Management; Education Institutes; Disruptive Innovation Era

บทนำ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อมนุษย์การเติบโตของนวัตกรรมสร้างความคาดหวังและความเครียดในสังคม การทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงจะสร้างอนาคตใหม่ที่เราเรียกกันว่า “Megatrends” ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2564) จนถึงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง โดยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ นวัตกรรมพลิกโฉมที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในอนาคต เข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital transformation) ที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการทำงานขององค์กรต่างๆ อยู่ตลอดเวลา (วัชรพจน์ ทรัพย์สงวนบุญ และเวทยา ใฝ่ใจดี, 2563) ส่งผลให้การจัดการศึกษาพยาบาลในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบและแนวคิดในการพัฒนา โดยมีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน ในส่วนของสถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นในต้นสังกัดที่เกินไปจากกระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยทั้งรัฐและเอกชน อีกทั้งยังได้มีกระบวนการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพหลายรูปแบบภายใต้มาตรฐานเดียวกัน (วิจิตรรา กุสุมภ์ และคณะ, 2555) โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่กระจายอยู่ในพื้นที่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย บางสถาบันมีการจัดหลักสูตรการศึกษาพยาบาลศาสตร์ทั้งในระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก อีกทั้งยังมีการจัดการศึกษาในรูปแบบการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาให้บุคลากรพยาบาลมีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางด้วย จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์นั้นจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579 มีแนวคิดหลักสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อ ปวงชน (Education for All) เพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) บนหลักปรัชญาของ

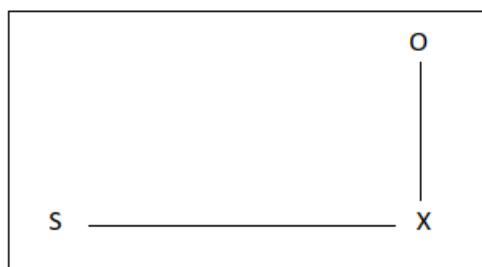
เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) รวมทั้งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) แผนการศึกษาแห่งชาติกำหนดวิสัยทัศน์ให้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2562) เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ต้องมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องท่ามกลางกระแสโลกที่มีการแข่งขันในระหว่างสถาบันและลักษณะผู้เรียนที่เปลี่ยนไป ถือเป็นความท้าทายสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในยุคเทคโนโลยีแห่งการพลิกผันที่ย่อมมีผลต่อการบริหารจัดการของหน่วยงานดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับอนาคตภาพการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคคนวัตกรรมการพลิกผัน เพื่อประเมินและคาดการณ์สถานการณ์การบริหารจัดการการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยในอนาคต ที่จะใช้เป็นข้อเสนอสำหรับการบริหารการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทราบอนาคตภาพการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคคนวัตกรรมการพลิกผัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคคนวัตกรรมการพลิกผัน” นี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบอนาคตภาพการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคคนวัตกรรมการพลิกผัน โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ที่มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างเดียว โดยศึกษาจากเอกสาร วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาสภาวะการณ์โดยไม่มีการทดลอง (The One – Shot, Non – Experimental Case Study) สามารถเขียนเป็นแผนผังได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนแบบการวิจัย

เมื่อ S หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกเพื่อการวิจัยอนาคตโดยใช้เทคนิค การวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรที่เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและ ตัวแปรการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคคนวัตกรรมการพลิกผัน

○ หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดเตรียมโครงการตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาเรื่อง การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน จากเอกสาร ตำรา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน เพื่อจัดทำงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาอนาคตภาพการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน ตามระเบียบวิธีวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ที่วางแผนไว้ในโครงการงานวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิด

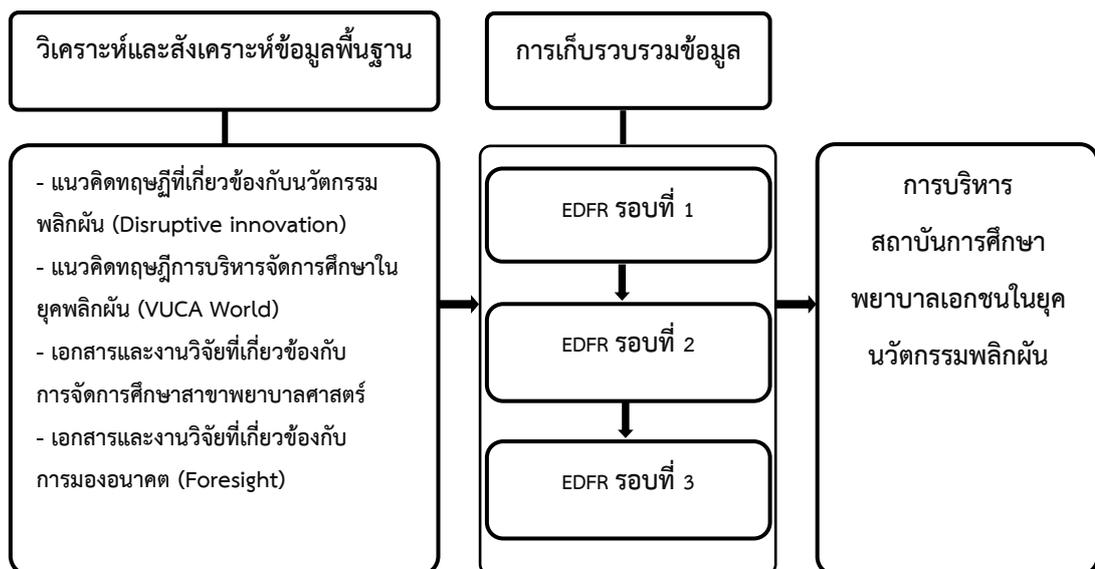
ขั้นที่ 2 เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 19 ท่าน ที่เกี่ยวกับการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผันตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน

ขั้นที่ 3 เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ เป็นการวิเคราะห์จาก 1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง รอบที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา 2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ในรอบที่ 2 และ 3 ใช้การคำนวณหา ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลผลตามเกณฑ์ค่าคะแนนกลาง (Mid-Point)

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการศึกษา

การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน ในภาพรวมประกอบด้วย 9 ด้าน 67 ประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พลิกผัน 8 ประเด็น 2) ด้านการส่งเสริมสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับนวัตกรรมที่พลิกผัน 8 ประเด็น 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ก้าวทันเทคโนโลยีในสายวิชาชีพ 8 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ 8 ประเด็น 5) ด้านการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย 8 ประเด็น 6) ด้านการออกแบบหลักสูตรที่ทันยุคการเปลี่ยนแปลง 8 ประเด็น 7) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางการพยาบาลศาสตร์ 8 ประเด็น 8) ด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการพยาบาล 6 ประเด็น และ 9) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาล 5 ประเด็น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการบริหารสถานศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน สามารถนำมาอภิปรายผลอนาคตภาพการบริหารสถานศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน ดังนี้ 1) ด้านการวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พลิกผัน 2) ด้านการส่งเสริมสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับนวัตกรรมที่พลิกผัน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ก้าวทันเทคโนโลยีในสายวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ 5) ด้านการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย 6) ด้านการออกแบบหลักสูตรที่ทันยุคการเปลี่ยนแปลง 7) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางการพยาบาลศาสตร์ 8) ด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการพยาบาล และ 9) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาล ซึ่งข้อค้นพบนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า “อนาคตภาพการบริหารสถานศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ยุคนวัตกรรมพลิกผันการวางกลยุทธ์ต้องควบคู่กับเทคโนโลยีเพราะในยุคสมัยก้าวสู่ความเป็นโลกแห่งดิจิทัล โลกเทคโนโลยีทุกอย่างรวดเร็วชัดเจนการสื่อสารการเรียนรู้แบบออนไลน์การเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน บุคลากรต้องพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับวิชาชีพ เพื่อการดำเนินการที่ราบรื่นสื่อและนวัตกรรมเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการเรียนรู้ และการบริหารจัดการที่ทันยุคสมัยในการออกแบบหลักสูตรต้องสอดคล้องกับยุคและบริบทของสังคมความต้องการของตลาดนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ รวมทั้งการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการต่อยอดองค์ความรู้ ฐานข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นในยุคแห่งโลกดิจิทัล เพื่อก้าวทันเทคโนโลยีสามารถนำพาองค์กรขับเคลื่อนไปสู่การยอมรับของสากล รวมทั้งในกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน ซึ่งทั้ง 9 ด้านดังกล่าวนี้เป็นการคาดการณ์อนาคตภาพการบริหารสถานศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผัน บนพื้นฐานความเป็นจริงในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู ญัตถวิ ศิริรัตน์ และประภาพร เมืองแก้ว ที่กล่าวว่า อนาคตภาพของการจัดการศึกษายุทธศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดกรอบแผนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งต้องสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปรวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรต้องก้าวทันเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อการก้าวสู่สากลให้มีการสร้างกลุ่มเครือข่ายสถาบันการศึกษาพยาบาลสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศค้ำถึงวิชาชีพ การศึกษาโดย

คำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Life Long Learning) บูรณาการการฝึกปฏิบัติงานในคลินิกนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือการเรียนการสอนการ เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพพยาบาล (ทินกร บัวชู ญทกวี ศิริรัตน์ และประภาพร เมืองแก้ว, 2563)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการ ในยุคพลิกผันการเปลี่ยนแปลง (Transformation) ที่เร็วและแรงกว่าที่เคยเป็นมาเพื่อนำองค์กรสู่ เป้าหมาย ต้องมีมุมมองใหม่ความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสถานการณ์การคิดเชิงบูรณาการมี กระบวนการที่มีประสิทธิภาพมีความต่อเนื่อง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาสร้างองค์ความรู้ ใหม่ ส่งเสริมทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเข้ามา บริหารจัดการองค์กร (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ คริสเตนเซน (Christiansen) ที่กล่าวว่า องค์กรประกอบการบริหารจัดการศึกษาในยุคพลิกผัน วิสัยทัศน์จะเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนา องค์กรจะต้องมีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมอย่างจริงจังสร้างนวัตกรรม กลยุทธ์องค์การที่ให้ ความสำคัญกับนวัตกรรมส่งผลให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดเชิงนวัตกรรมบุคลากรภายในองค์กร สนับสนุนนวัตกรรมการวิจัยและพัฒนาส่งเสริมให้เกิดการถ่ายโอนความสามารถเกี่ยวนวัตกรรมเพิ่ม ทักษะที่สอดคล้องกับยุคสมัยและเทคโนโลยี โดยแบ่งเป็น 1) วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (Vision and Strategy) วิสัยทัศน์จะเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กร บอกถึงแนวทางการตลาด เทคโนโลยี และบทบาทขององค์กรในอนาคต 2) ระบบการจัดการความสามารถ (The Competence Management System) องค์กรจะต้องมีระบบการจัดการความสามารถที่จะทำให้ ทราบถึงความสามารถขององค์กรหรือบุคลากรภายในองค์กรที่มีอยู่นั้นว่า สนับสนุนเป้าหมายหรือ การปฏิบัติงานขององค์กรในปัจจุบันหรือในอนาคตหรือไม่ 3) มีเป้าหมาย (Goal) เป้าหมายในการ สร้างนวัตกรรมนั้นต้องระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับนวัตกรรมในทุกระดับ คือ ระดับองค์กร ระดับ หน่วยธุรกิจ ระดับทีมงานและระดับบุคคล และ 4) มีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน (Organization Structure) โครงสร้างองค์กรสามารถทำให้เกิดผลกระทบที่แตกต่างหลากหลายของความสามารถ ทางด้านนวัตกรรมขององค์กรได้ ผลกระทบพื้นฐานได้แก่ การทำงานของพนักงานการให้ความสำคัญ สนใจของพนักงานและการสื่อสารในองค์กร โครงสร้างองค์กรแบบแบ่งชั้นสายการบังคับบัญชา (Hierarchy) แบบดั้งเดิมนั้นจะแบ่งตามหน้าที่การทำงาน (Functional Organization) โดย ภาพรวมสามารถสรุปได้ว่าองค์กรที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ต้องมีผู้บริหารมีความมุ่งมั่นใน การสร้างนวัตกรรม การมีบรรยากาศในการทำงานที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การยอมรับความ ผิดพลาดหรือความล้มเหลวอันเป็นผลจากความกล้าเสี่ยง การสื่อสารในระดับเดียวกัน การมี โครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่น การมีมุมมองในระยะยาว ตลอดจนการมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ แนวทางการพัฒนาองค์กรว่าจะพัฒนาไปอย่างไร รวมถึงระบบการจัดการความสามารถ และสาย การบังคับบัญชาที่แบ่งตามหน้าที่การทำงานของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน (Christiansen, 2000)

บทสรุป

การบริหารจัดการพยาบาลศาสตร์ในยุคนวัตกรรมพลิกผันของสถาบันการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย มี 9 ด้าน 67 ประเด็น คือ 1) ด้านการวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พลิกผัน 8 ประเด็น 2) ด้านการส่งเสริมสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับนวัตกรรมที่พลิกผัน 8 ประเด็น 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ก้าวทันเทคโนโลยีในสายวิชาชีพ 8 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ 8 ประเด็น 5) ด้านการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย 8 ประเด็น 6) ด้านการออกแบบหลักสูตรที่ทันยุคการเปลี่ยนแปลง 8 ประเด็น 7) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางการพยาบาลศาสตร์ 8 ประเด็น 8) ด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการพยาบาล 6 ประเด็น และ 9) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาล 5 ประเด็น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารควรนำการบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนในยุคนวัตกรรมพลิกผันที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1.1 นำผลการศึกษาด้านการวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พลิกผัน ไปวางแผนสร้างแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการจัดการองค์กร ได้แก่ การสร้างนโยบายด้านการศึกษาทางการพยาบาลที่เน้นความสำคัญของคุณค่าในวิชาชีพการพยาบาล สร้างนโยบายและแผนการนำนวัตกรรมด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่ต้องการผลิตพยาบาลที่มีสมรรถนะ และทักษะแห่งศตวรรษใหม่ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 นำผลการศึกษาด้านการส่งเสริมสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับนวัตกรรมที่พลิกผัน โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและความร่วมมือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม เรียนรู้จากสภาพจริง

1.3 นำผลการศึกษาด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรก้าวทันเทคโนโลยีในสายวิชาชีพ เพื่อเสริมทักษะที่สอดคล้องกับวิชาชีพยุคสมัยที่เปลี่ยนไป สร้างระบบและกลไกที่มุ่งสู่ทางก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) สำหรับอาจารย์พยาบาล และพิจารณาทักษะทางเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมในระบบการประเมินผลงานบุคลากร สร้างเสริมแผนการพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาความเชี่ยวชาญทางคลินิกที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของโรคอุบัติใหม่

1.4 นำผลการศึกษาด้านการพัฒนาทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อพัฒนาต่อยอดให้บุคลากรมีคุณภาพมุ่งสู่ความมีมาตรฐานระดับสากล

1.5 นำผลการศึกษาด้านการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีเทคโนโลยีระบบเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทุกพื้นที่การเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

ปัญญาประดิษฐ์มาวิเคราะห์ทำนาย และติดตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา รายบุคคล และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.6 นำผลการศึกษาด้านการออกแบบหลักสูตรที่ทันยุคการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคต โดยทำการ วิเคราะห์คาดการณ์และศึกษาลักษณะกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการหลากหลาย

1.7 นำผลการศึกษาด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางการแพทย์พยาบาลศาสตร์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรพยาบาลทุกระดับให้เข้มแข็งมากขึ้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลสู่ การเป็นพยาบาลแห่งยุคอนาคต สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาพยาบาลกับสถาน บริการสุขภาพช่วยขับเคลื่อนให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพพร้อมกัน

1.8 นำผลการศึกษาด้านการวิจัยและพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมทางการแพทย์พยาบาล ในการนำ ข้อมูลการวิจัยพัฒนาเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่ บูรณาการด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยและศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การศึกษารองรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สนับสนุนการวิจัยและผลิตนวัตกรรม เพื่อการพัฒนา องค์ความรู้สู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางการศึกษาให้แก่องค์กร ส่งเสริมการวิจัยที่สามารถนำไปใช้แก้ไข ปัญหาสุขภาพหรือสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมแก่ชุมชน

1.9 นำผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการสร้างนวัตกรรมทางการแพทย์ พยาบาล เพื่อการสร้างแผนงบประมาณเพื่อการใช้และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการ บริหารงานและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่งเสริมการ ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารระดับนโยบายเพื่อความรวดเร็วและลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน สร้างระบบสารสนเทศที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล สร้าง อาคารสถานที่ที่เป็นสัดส่วนเน้นการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหลักสูตรสหสาขาวิชาชีพทางสุขภาพ โดยเฉพาะสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลอง และห้องเรียนแบบ ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในยุค นวัตกรรมพลิกผันของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน หรือรูปแบบของการบริหารจัดการ การศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของสถาบันการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการสร้างความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์กับแหล่งฝึกหรือชุมชนให้มีความยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาสาขา พยาบาลศาสตร์ในยุคนวัตกรรมพลิกผันของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ได้แนว ปฏิบัติที่ดีในบริหารจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

ทินกร บัวชู ญัททวิ ศิริรัตน์ และประภาพร เมืองแก้ว. (2563). การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทางการ ศึกษาพยาบาล: จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

- (COVID-19) สู่การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 22(2), หน้า 1-9.
- วัชรพจน์ ทรัพย์สงวนบุญ และเวทยา ใฝ่ใจดี, (2563). การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลขององค์กรภาครัฐ เพื่อยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทย. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 18(1), หน้า 15-21.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). *การจัดการเรียนรู้ในยุค Disruptive Innovation*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิจิตรา กุสุมภ์ และคณะ. (2555). *ประเด็นและแนวโน้มวิชาชีพการพยาบาล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สหประชาพานิชย์.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2564). *ธุรกิจและการเติบโตของนวัตกรรม*. สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2564. จาก https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/megatrend-2020-2030/
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.(2562). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ทินกร บัวชู ภัททวิ ศิริรัตน์ และประภาพร เมืองแก้ว. (2563). อนาคตภาพการจัดการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยช่วง ค.ศ. 2020-2029. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 12(2), หน้า301-310.
- Christiansen A. James. (2000). *Building The Innovative Organization: Management Systems that Encourage Innovation*. Hampshire: Macmillan Press.